

PERSCOMMUNIQUÉ

De zware impact van de coronacrisis op de Belgische ondernemingen leidt tot grootschalig uitstel van investeringen

(ERMING, april 2020)

Brussel, april 2020 — Door de coronacrisis herzien veel Belgische ondernemingen hun investeringsplannen en een grote meerderheid stelt ze uit. Dat blijkt uit de meest recente wekelijkse enquête die wordt uitgevoerd in opdracht van de ERMING. De bevroegde ondernemingen geven aan dat hun omzetverlies en solvabiliteits- en liquiditeitsproblemen op ongeveer hetzelfde niveau als de afgelopen weken zijn gebleven. Wat de perceptie van het risico op een faillissement betreft, neemt het verschil tussen de bedrijfstakken toe, en schatten bepaalde bedrijfstakken in het bijzonder (zoals de branche ‘kunst, amusement en recreatie’) het risico hoger in dan de voorbije weken.

Voor de derde week op rij voerden een aantal federaties die de ondernemingen en zelfstandigen vertegenwoordigen (BECI, NSZ, UNIZO, UWE en VOKA) een enquête uit. Dat initiatief wordt gecoördineerd door de NBB en het VBO. De bedoeling is om de gevolgen van de coronacrisis op de economische bedrijvigheid in België en op de financiële gezondheid van de Belgische ondernemingen op wekelijkse basis te beoordelen. Deze week hebben in totaal 5 005 ondernemingen en zelfstandigen geantwoord op de enquête.¹

Tabel 1: Impact van de coronacrisis op de omzet van de onderneming¹
(in %, gewogen gemiddelde op basis van de omzet en geaggregeerd per bedrijfstak)

	27 maart – 2 april	3 april – 9 april	10 april – 16 april
Vlaams Gewest	-34	-38	-35
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	-30	-32	-28
Waals Gewest	-34	-38	-36
België	-33	-37	-34

Bronnen: BECI, Boerenbond, NSZ, UNIZO, UWE, VBO, VOKA, NBB.

¹ De vertegenwoordiging van de verschillende bedrijfstakken in de steekproef verschilt van gewest tot gewest. Bij deze berekening wordt aangenomen dat de impact van de crisis per bedrijfstak niet verschilt naargelang van het gewest. Merk ook op dat cijfers enigszins kunnen afwijken van de cijfers uit de voorgaande publicatie als gevolg van later binnengekomen gegevens en omdat de analyse van de gegevens voortdurend wordt verfijnd.

---

¹ De deelname aan de enquête van een aantal federaties waarvan de leden actief zijn in een specifieke bedrijfstak kan een steekproeffout veroorzaken. De ondernemingen van een bepaalde bedrijfstak zouden namelijk sterker vertegenwoordigd kunnen zijn in onze steekproef dan in de Belgische economie als geheel. Bijgevolg werd de steekproef gestratificeerd per bedrijfstak op basis van het gewicht in de toegevoegde waarde in België.

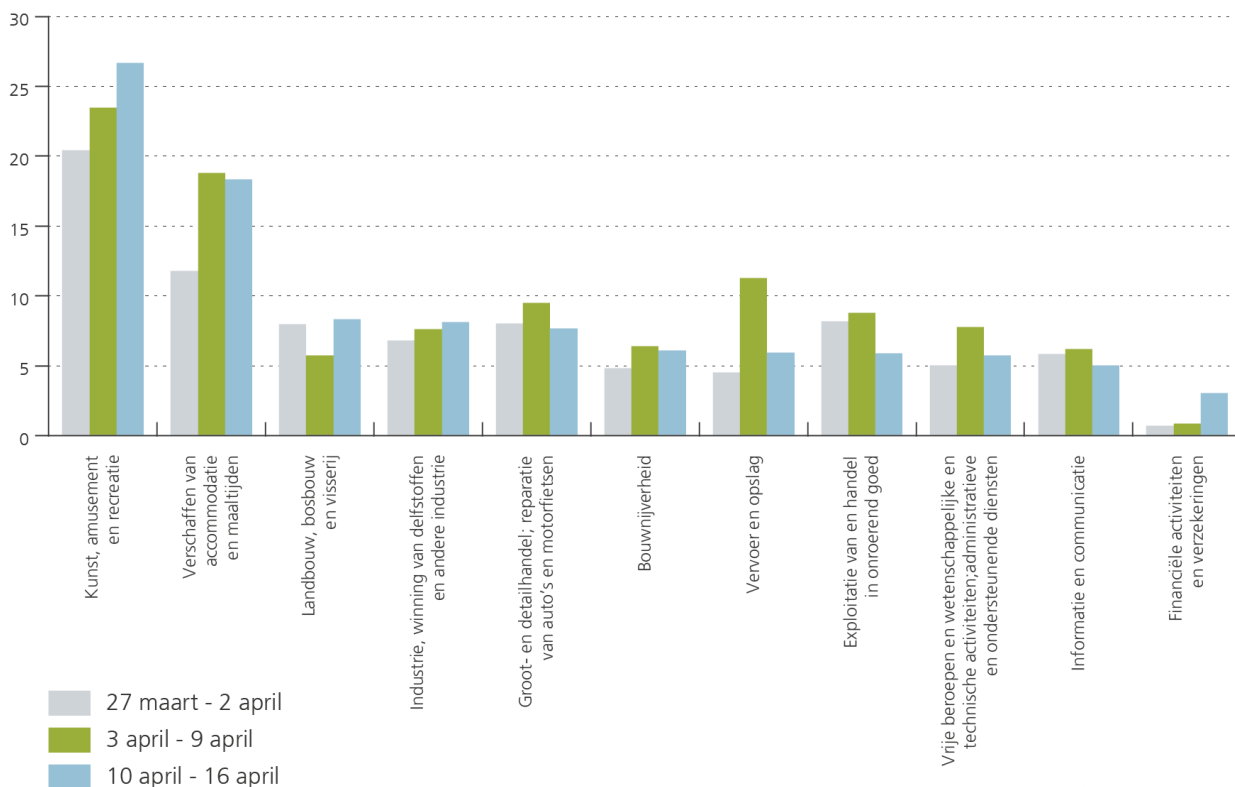
De verschillen tussen de gewesten blijven klein maar de verschillen tussen de bedrijfstakken worden groter

De omzetzaling die de bevroegde ondernemingen melden blijft aanzienlijk en komt overeen met het gemiddelde van de voorbije drie weken. Rekening houdend met de omzet van de ondernemingen en het gewicht van de bedrijfstakken in de Belgische economie, bedraagt de gepercipieerde omzetzaling gemiddeld 34 %. De geschatte impact is opnieuw sterk vergelijkbaar tussen de gewesten, al is ze iets kleiner in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest omdat de relatief minder sterk getroffen branche van de financiële activiteiten en verzekeringen een groter aandeel heeft in de toegevoegde waarde van de Brusselse economie.

Het aandeel bevroegde ondernemingen dat met liquiditeitsproblemen kampt, bleef in vergelijking met vorige week in dezelfde orde van grootte. Het daalde van 46 % tot 41 %, wat in absolute termen nog steeds hoog is. In de enquête van deze week gaf 9 % van de bevroegde ondernemingen aan dat ze hun liquiditeitspositie de komende vier weken niet kunnen handhaven en dat percentage stijgt tot 38 % als drie maanden vooruit wordt gekeken.

Het percentage bevroegde ondernemingen dat het risico op een faillissement hoog (waarschijnlijk of heel waarschijnlijk) inschat, bleef ook min of meer constant op 7 % tegen 8 % vorige week. De antwoorden verschillen evenwel sterk tussen de bedrijfstakken. Terwijl het risico op een faillissement relatief laag wordt ingeschat in de meeste bedrijfstakken, wordt het in de horeca en de branche 'kunst, amusement en recreatie'² gemiddeld beduidend hoger ingeschat.

Grafiek 1: Aandeel van de bevroegde ondernemingen dat het risico op een faillissement 'waarschijnlijk' of 'heel waarschijnlijk' acht per bedrijfstak (in %)

Bronnen: BECI, NSZ, UNIZO, UWE, VBO, VOKA, NBB.

² Merk op dat de enquête via de werkgevers- en zelfstandigenfederaties verloopt, waardoor activiteiten van openbare diensten als musea en culturele centra hier niet bij inbegrepen zijn. Hun activiteiten worden momenteel waarschijnlijk in min of meer dezelfde mate getroffen.

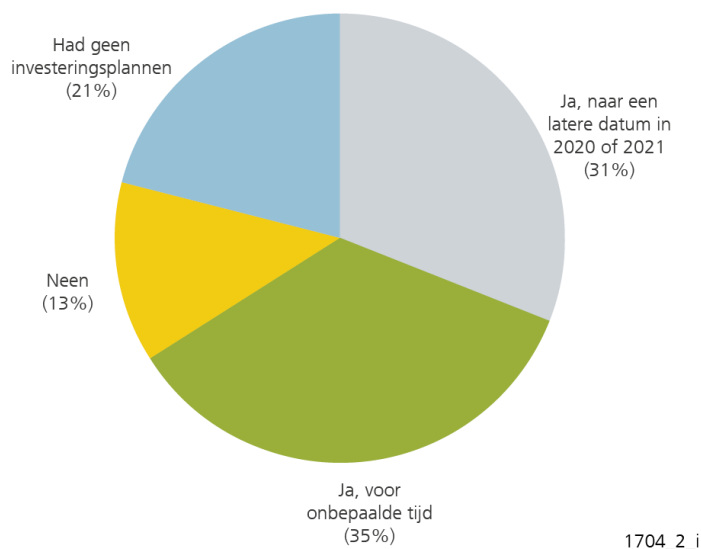
Over het algemeen schatten kleine ondernemingen de negatieve gevolgen groter in, zowel wat liquiditeitsproblemen, het risico op een faillissement, de omzetsdaling als de graad van bezorgdheid betreft. Ter illustratie: binnen onze steekproef beschouwt 10 % van de bevroagde bedrijven met minder dan tien werknemers een faillissement als waarschijnlijk of zeer waarschijnlijk, tegenover minder dan 1 % van de ondernemingen met meer dan 250 werknemers. Dit kan uiteraard niet los worden gezien van de bedrijfstakken waarin die ondernemingen overwegend actief zijn.

Meer dan een op twee van de bevroagde ondernemingen maakt nu gebruik van tijdelijke werkloosheid en dat aandeel is met ongeveer 5 procentpunten gestegen in vergelijking met vorige week. De horeca valt het vaakst terug op tijdelijke werkloosheid. Drie op de vier ondernemingen in die bedrijfstak maken er momenteel gebruik van. Het aandeel bevroagde ondernemingen dat actief is in de industrie (ongerekend de bouw) en dat gebruik maakt van het systeem van tijdelijke werkloosheid, is overigens ook aanzienlijk gestegen de afgelopen drie weken, van 59 % toen deze enquête voor het eerst werd uitgevoerd (27 maart tot 2 april) tot 65 % de voorbije week.

De overgrote meerderheid van de investeringen wordt uitgesteld

De bezorgdheid bij de bevroagde ondernemingen neemt niet af in vergelijking met de vorige enquête. Op een schaal van 1 (weinig ongerust) tot 10 (zeer ongerust) beoordelen de bevroagde ondernemingen hun ongerustheid op 7,2 tegen 7,1 vorige week en 7,0 twee weken geleden. De onderliggende onzekerheid heeft er waarschijnlijk toe geleid dat de ondernemingen sommige investeringsplannen uitstellen. Met name een derde van de bevroagde ondernemingen heeft geplande investeringen uitgesteld tot een latere datum in 2020 of 2021 en een derde van hen heeft ze voor onbepaalde tijd uitgesteld. Binnen onze steekproef houdt slechts een op de acht ondernemingen vast aan haar investeringsplannen.

Grafiek 2: Aandeel van de bevroagde ondernemingen dat geplande investeringen uitstelt
(in %)

Bronnen: BECI, NSZ, UNIZO, UWE, VBO, VOKA, NBB.